

The Gleaner

Vol 10 (1973)

Νικόλαος Γεωργιάδης, συνεργάτης του «Λόγιου Ερμή»

Εμμ. Ν. Φραγκίσκος

doi: [10.12681/er.9491](https://doi.org/10.12681/er.9491)

Copyright © 2016, Εμμ. Ν Φραγκίσκος

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Φραγκίσκος Ε. Ν. (2016). Νικόλαος Γεωργιάδης, συνεργάτης του «Λόγιου Ερμή». *The Gleaner*, 10, 67–68.
<https://doi.org/10.12681/er.9491>

ὡπὸ τοῦ ναυάρχου κυρίου Ἰακώβ Τουμπάζη ἀπὸ τὴν Bibliothéque Nationale (Supplément grec, 730). Τὸ χρ. αὐτὸ φέρει αὐτόγραφες σημειώσεις τοῦ Μηνωῖδη Μηνᾶ καὶ τὸ γεγονός αὐτὸ μᾶς πείθει ὅτι ὁ Μηνᾶς ἀνῆκε στὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα γνώριζαν τὸ Ἡμερολόγιο τοῦ Τουμπάζη· τέλος εἶναι σαφές ὅτι ἡ ὑποσημείωση τοῦ φυλαδίου τοῦ Μηνᾶ ἀναφέρεται στὸ Ἡμερολόγιο τοῦ Ἰακ. Τουμπάζη καὶ ὄχι σὲ ἐφημερίδα.

Ρωξάνη Δ. Ἀργυροπούλου

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ, ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΤΟΥ «ΛΟΓΙΟΥ ΕΡΜΗ»

Στὴν Αὐτοβιογραφία τοῦ Σαμουὴλ τοῦ Κυπρίου (βλ. Μ. Ι. Γεδεών, *Χρονικά τῆς Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας*, Κων/πολις 1883, σ. 194 - 199) μνημονεύεται κάποιος διδάσκαλος Νικόλαος τὸν ὁποῖο ἐγνώρισε ὁ Σαμουὴλ στὰ 1817 στὸ Φιλολογικὸ Γυμνάσιο τῆς Σμύρνης καὶ πού, σύμφωνα μὲ τὴν μαρτυρία τοῦ ἴδιου, εἶχε ἀκολουθήσει τὸν Κ. Κούμα στὴν Κωνσταντινούπολη, ὅταν ὁ τελευταῖος προσκλήθηκε νὰ διδάξῃ στὴν Πατριαρχικὴ Ἀκαδημία (1814 - 1815).

Σὲ μιὰ ὑποσημείωσή μου γιὰ τὸν Σαμουὴλ στὸ Α΄ Κυπριολογικὸ Συνέδριο (Ἀπρίλιος 1969) ἔχω συγκεντρώσει στοιχεῖα πού ἀποδεικνύουν ὑπαρκτὸ πρόσωπο τὸν διδάσκαλο Νικόλαο (παρὰ τίς ἀρνητικὰς ἔρευνες τοῦ Γεδεών, ἔ. ἀ., σ. 211) καὶ ἀφ' ἐτέρου ἐλέγχουν ἐπισηφαλῆ τὴν ταύτισή του μὲ τὸν Νικόλαο Λογάδη (βλ. Τ. Θ. Γριτσόπουλου, *Ἡ Σχολὴ Κορυθῶ - Τζεσμε*, ΕΕΒΣ, τ. 36, 1968, σ. 223). Πρόκειται — ὅπως ὑποστηρίζω ἐκεῖ — γιὰ τὸν σμυρναῖο Νικόλαο Γεωργιάδη τοῦ ὁποῖου ἡ διδασκαλικὴ θητεία στὴ Σμύρνη μᾶς εἶναι γνωστὴ ἀπὸ τὸν «Λόγιο Ἐρμῆ» (βλ. τόμους 1811, σ. 391, 1812, σ. 133, 1813, σ. 276). Στὸν «Λόγιο Ἐρμῆ» ἐπίσης θὰ δημοσιευθοῦν πολὺ ἀργότερα δύο ἐπιστολές του ἀπὸ τὸ Βουκουρέστι, ὅπου φαίνεται πὼς ἐγκαταστάθηκε τελικὰ (βλ. 1819, σσ. 815 - 821 καὶ 871 - 873). Μὲ τὴν πρῶτὴ ἀπὸ αὐτὰς παίρνει μαχητικὸ μέρος στὶς ἔριδες ἀνάμεσα στὶς παρατάξεις τοῦ «Λόγιου Ἐρμῆ» καὶ τῆς «Καλλιόπης», ἡ ὁποία καὶ δὲν θὰ τοῦ χαρισθῆ γιὰ τὴν κοραϊκὴ του ιδεολογία (βλ. «Καλλιόπη» 1821, σ. 28 κέ.).

Οἱ παραπάνω πληροφορίες μποροῦν τώρα νὰ συμπληρωθοῦν μὲ ἄλλες πού ἀντλοῦμε ἀπὸ τὸν τελευταῖο τόμο (1821) τοῦ «Λόγιου Ἐρμῆ». Τρεῖς ἀνώνυμες ἐπιστολές ἀπὸ τὸ Βουκουρέστι πού δημοσιεύονται ἐκεῖ μὲ τὴν ὑπογραφή «ὁ γνωστὸς φίλος σου» ἢ «ὁ φίλος σου», εἰκάζω πὼς ἔχουν συντάκτῃ τους τὸν Νικόλαο Γεωργιάδη. Οἱ δύο πρῶτες (σσ. 129 - 130 καὶ 181 - 182), γραμμένες προφανῶς ἀπὸ λόγιο πού ζοῦσε ἀπὸ κοντὰ τὰ σχολικὰ πράγματα τοῦ Βουκουρεστίου, παρέχουν λεπτομερικὰς εἰδήσεις γι' αὐτὰ ἢ τρίτῃ (σ. 195 - 213) ὑπεραμύνεται τὸν θέσεων τοῦ «Λόγιου Ἐρμῆ» στὴ διαμάχη του μὲ τὸν Ἀθ. Σταγειρίτη, τὸν ἐκδότῃ τῆς «Καλλιόπης», καὶ τὸν κύκλο τοῦ Κοδρικᾶ. Ἡ ἀνωνυμία ἐξηγεῖται τώρα εὐκόλα : δὲν θὰ ἦταν φρόνιμο ὁ συντάκτῃς της νὰ γίνῃ γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ ὀνομαστικὰ στόχος τῆς πολεμικῆς τῶν ἀντιπάλων του (πρβλ. καὶ Ἀπ. Δασκαλάκη, *Κοραῆς καὶ Κοδρικᾶς. Ἡ μεγάλη φιλολογικὴ διαμάχη τῶν Ἑλλήνων, 1815 - 1821*, Ἀθήναι 1966, σσ. 162 - 164 καὶ 678 - 692 ὅπου ἀναδημοσιεύεται τὸ κείμενο. Ἡ πατρότητά του ἀποδίδεται σὲ φίλο ἢ συνεργάτῃ τοῦ Κοραῆ, σύμφωνα καὶ μὲ τὴν προγενέστερη ἄποψη τοῦ Δ. Σ. Γκίνη, *Τὰ ἀνώνυμα ἔργα τοῦ Κοραῆ*, Ἀθήνα 1948, σ. 47).

Μιά τέταρτη ἐπιστολή (σ. 263 - 270), πάλι ἀπὸ τὸ Βουκουρέστι, σχετιζόμενη ἄμεσα μὲ τὴν δεύτερη, προσφέρει ἓνα πρόσθετο στοιχεῖο, τὴν ἀρχικάνυμη ἀλλὰ δηλωτικὴ τῆς ταυτότητάς της ὑπογραφή : Γ. Ν. Μὲ τὴν ἐπιστολὴ αὐτὴ (13 Ἰανουαρίου 1821), γραμμένη τρεῖς μέρες ὕστερα ἀπὸ τὴν δεύτερη (10 Ἰανουαρίου), ὁ Γ. Ν. ἐκπληρώνει τὴν ὑπόσχεση ποὺ εἶχε δώσει στὸν ἐκδότη τοῦ Λ. Ε. «ὁ γνωστός φίλος» του μὲ τὸ γράμμα τῆς 10 Ἰανουαρίου : τοῦ στέλνει γιὰ δημοσίευση τὸν ἐναρκτήριο λόγο τοῦ Στεφ. Κανέλλου στὸ Γυμνάσιο τοῦ Βουκουρεστίου.

Ἐμμ. Ν. Φραγκίσκος

ΣΧΟΛΙΑ

Ἡ ἔκδοσις τοῦ Ἐρανιστῆ

Ὁ δέκατος τόμος τοῦ Ἐρανιστῆ ἀποφασίσθηκε νὰ περιλάβῃ τὶς χρονιᾶς 1972 καὶ 1973 μαζί. Στὸ διάστημα αὐτὸ θὰ κυκλοφορήσουν ἕξι τεύχη, ἀνὰ τρία γιὰ τὸ 1972 καὶ τὸ 1973. Ἔτσι ἐλπίζεται ὅτι τὸ περιοδικὸ θὰ μπορέσῃ νὰ καλύψῃ τὴν χρονικὴ καθυστέρηση ποὺ παρατηρεῖται στὴν ἔκδοσή του, ὥστε ἡ κυκλοφορία του ν' ἀποκτήσῃ κανονικότητα καὶ ἐπικαιρικὸ χαρακτῆρα, στοιχεῖα ἀπαραίτητα γιὰ ἓνα ζωντανὸ περιοδικὸ ὅπως ὁ Ἐρανιστής.

Τὸ καταστατικὸ τοῦ ΟΜΕΔ

Μὲ τὴν ὑπ' ἀριθ. 5217/72 ἀπόφαση τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἐγκρίθηκε τὸ νέο Καταστατικὸ τοῦ ΟΜΕΔ, ὕστερα ἀπὸ τὴν προσαρμογὴ του στὶς διατάξεις τοῦ Ν. Α. 795/1970. Οἱ βασικὲς τροποποιήσεις ἀφοροῦν στὴν διαδικασίαν καὶ τὰ εἶδη τῶν ἐπιβαλλομένων στὰ μέλη πειθαρχικῶν ποινῶν (ἄρθρο 4), στὸν ἔλεγχο τῆς οικονομικῆς διαχειρίσεως (ἄρθρο 5), στὴ θητεία τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου (ἄρθρο 6) καὶ στὰ καθήκοντα τοῦ ταμῆα (ἄρθρο 8). Τὸ τροποποιημένο Καταστατικὸ μετὰ τὴν ἐκτύπωσή του θὰ διανεμηθῇ στὰ μέλη τοῦ Ὁμίλου.